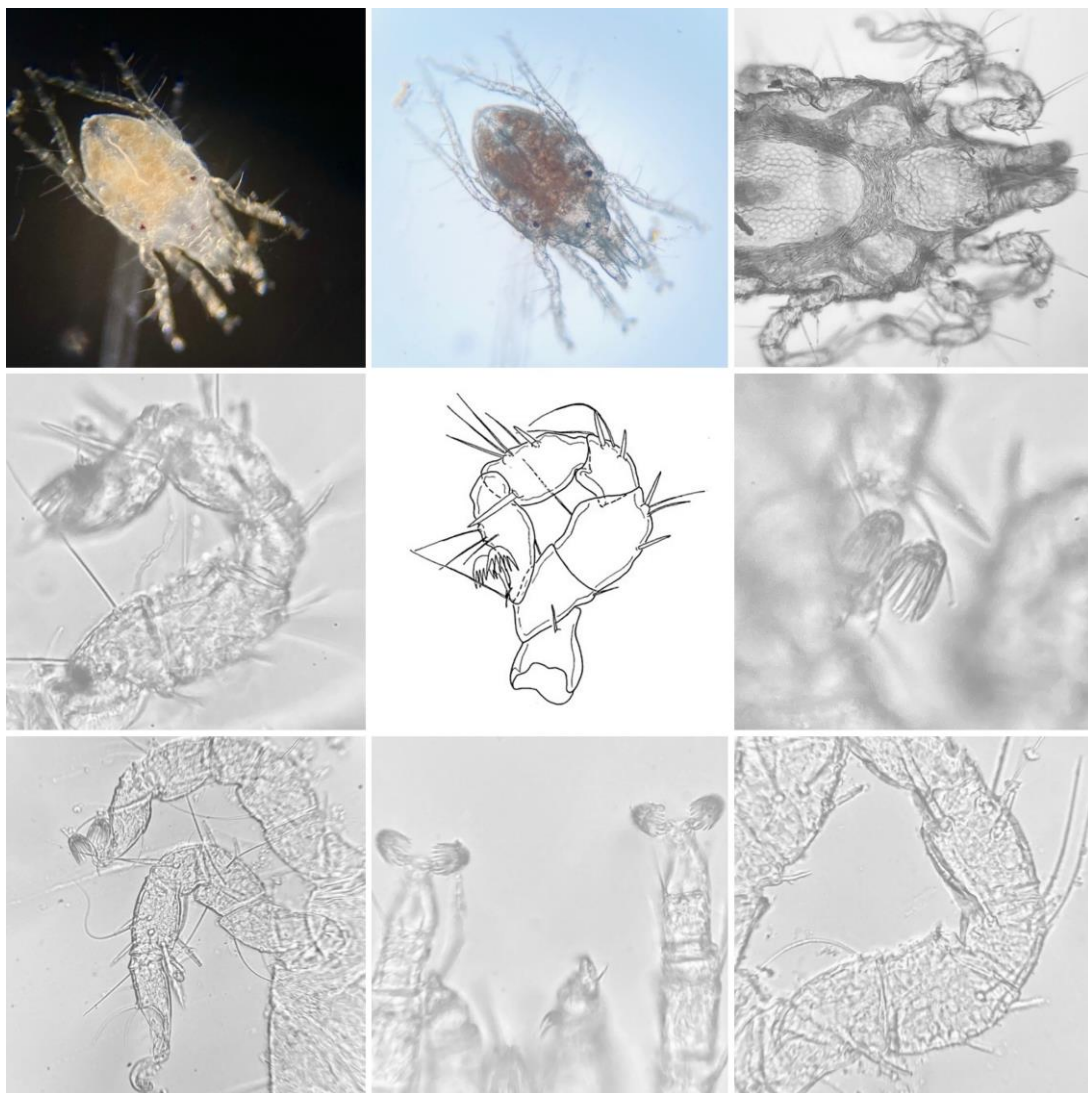

Sabima kartleggingsnotat 5, 2022

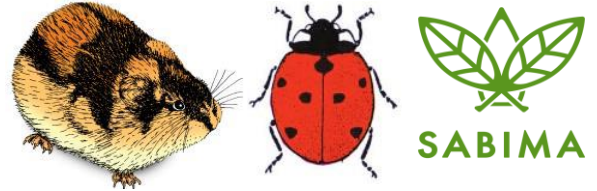
KARTLEGGING AV SJØMIDD - 2022

Av Roy Erling Wrånes

(*Soldanellonyx monardi*)

(foto: R.E.Wrånes, 2022)

Kartlegging av sjømidd - 2022

Innledning:

Sjømidd (*Halacaridae*) er en dyregruppe vi fortsatt kjenner lite til i Norge og resten av verden. En publisert sjekkliste fra år 2020 (Bartsch 2020) viser tilsammen 45 marine arter og to ferskvannarter funnet i Norge. Den samme publikasjonen fremhever at artsantallet nok minst er det dobbelte. Undertegnede lyktes i år 2021 (ved hjelp av SABIMA kartleggingsmidler) å finne sju nye arter for landet vårt i Agder (prosjektets begrensede geografiske område): *Soldanellonyx chappuisi*, *Limnohalacarus wackeri*, *Porolohmanella violacea*, *Lobohalacarus weberi*, *Ropohalacarus uniscutatus*, *Halacarellus petiti*, og *Halacarus bisulcus*. Selvsagt ble det også nye utbredelsesfunns av tidligere registrerte arter. I 2022 ble det registrert ytterligere åtte nye arter fra Agder: *Copidognathus dentatus*, *Copidognathus hartwigi*, *Copidognathus lamellosus*, *Copidognathus loricifer*, *Halacarellus petiti*, *Parasoldanellonyx parviscutatus*, *Ropohalacarus uniscutatus* og *Soldanellonyx monardi*.

Emneord: sjømidd, marin, ferskvann, nye arter

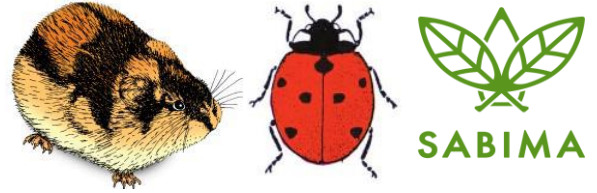
Kort om sjømidd (*Halacaridae*)

Sjømidd er små (normalt under 1mm store) edderkoppdyr som finnes krypende rundt på steiner, sand, bunnsstrater, alger, moser etc i både salt-, brakk- og ferskvann. I motsetning til mange andre vannlevende midd er disse nokså flattrykte i kroppsform og svømmer aldri.

Dyrene er viktige som både bentiske rengjørere og mat til andre arter. De finnes i fra vannets overflate og ned til flere tusen meters dyp (J. Green and Miranda Macquitty 1987).

De fleste arter kan trives i flere forskjellige miljøer. Andre arter er knyttet til rødlistearter, som for eksempel *Agauopsis corallina*. Den lever på øyekorall (*Desmophyllum pertusum*). Foreløpig er denne sjømidde endemisk for Norge.

I Norge har vi med dette notatet registrert til sammen 62 arter i Norge. På verdensbasis er det beskrevet om lag 1100 arter.

Metode:

Innsamling av sjømidd kan gjøres på mange måter. Metoder brukt i 2022:

Håndplukk, kasterive, håv og bunnhenter. Mikroskopert og laget slights.

Artsomtale:

Ettersom dette er et SABIMA-notat vil det bli for mye å skulle omtale hver enkelt art. Den som ønsker å vite mer om de nye artene, samt tidligere artsfunn, anbefales å bruke litteraturlisten under. I tillegg finnes det også mye god informasjon på internett.

Andre vannlevende middarter:

Det er også en rekke midd som ikke tilhører sjømidd som lever helt, eller delvis, under vann. Den mest kjente gruppen er vannmidd (*Hydrachnidia*), men også enkelte hornmidder (*Oribatida*) og midd tilhørende *Astigmatina* kan opptre i akvatiske biotoper. Det ble gjort flere funn, både gamle og nye, av slike midd-arter under innsamling. Disse er ikke med i denne rapporten men finnes på artsobservasjoner og i artsdatabanken.

Litteratur:

Artikkel:

Bartsch I. 2020: Annotated list and new records of marine and freshwater halacarid mites (*Halacaridae, Acari*) from Norway. *Acarina* 28 (2): 129-167.

Bok:

J. Green and Miranda Macquitty, 1987: *Halacarid Mites*. 178 sider. Fauna (New Series) No 36.

Bokkapittel:

Kranz GW and Walter DE, 2009: *A manual of Acarology*. Sider 238-240. Texas Tech University Press, Lubbock.